

آیین نامه صدور مجوز و نحوه فعالیت شرکت های تخلیه و بارگیری

در بنادر کشور

در اجرای وظایف مذکور در ماده واحده ی قانون راجع به اجازه تأسیس سازمان بنادر و کشتیرانی مصوب خرداد ماه ۱۳۳۹ و آیین نامه سازمان بنادر و کشتیرانی مصوب بهمن ماه ۱۳۴۸ ، قانون دریایی ایران و آیین نامه بندر های ایران این آیین نامه تهیه و تأیید شد . (بر اساس مصوبه مورخ ۱۳۸۷/۲/۱۰ مجلس شورای اسلامی سازمان بندرو کشتیرانی به سازمان بنادر و دریانوردی تغییر نام یافت .)

مقدمه :

تصدی انجام عملیات تخلیه و بارگیری ، صفافی ، باربندی ، باربری از / به وسیله ی حمل در اسکله ، اماکن و محوطه های بندری مستلزم اخذ مجوز فعالیت از سازمان بنادر و دریانوردی می باشد. سازمان با توجه به مقتضیات اجتماعی ، اقتصادی و کفایت یا عدم کفایت تعداد شرکت های موجود و با رعایت مفاد این آیین نامه اقدام به صدور مجوز خواهد نمود .

فصل اول : تعاریف ، وظایف و مسؤولیت ها

ماده اول – تعاریف ؛

- ۱- سازمان : در این آیین نامه ، منظور سازمان بنادر و دریانوردی است .
- ۲- شرکت تخلیه و بارگیری : شخص حقوقی است که مجاز به انجام عملیات تخلیه و بارگیری ، صفافی ، باربندی ، باربری از / به وسیله ی حمل در اسکله ، اماکن و محوطه های بندری می باشد .
- ۳- عملیات تخلیه و بارگیری : عبارت است از تخلیه و بارگیری کالا از / به وسیله ی حمل .
- ۴- باربری : شامل عملیات تخلیه و بارگیری ، جابجایی و صفافی کالا در اماکن و محوطه های بندری می باشد .
- ۵- تضمین : وثیقه ای است که برای حسن اجرای تعهدات و الزامات به سازمان ارائه می شود و می تواند به صورت وجه نقد ، وثیقه ملکی یا ضمانت نامه بانکی باشد .

- ۶- حمل یکسره: عبارت است از ورود و خروج کالا بدون تخلیه و تحویل در پایانه های بندری.
- ۷- باربندی: عبارت است از عملیات مهار کردن کالا بر روی وسیله ی حمل.
- ۸- بازکردن مهار: عبارت است از بازکردن مهار کالا از / به روی وسیله ی حمل.
- ۹- دستورالعمل دوره های آموزشی: منظور دستورالعمل دوره های آموزشی شرکت های کارگزاری ترابری دریایی مصوب هیأت عامل سازمان می باشد.

ماده دوم – وظایف؛

- ۱- رعایت قوانین، مقررات، آیین نامه ها و دستورالعمل های سازمان، گمرک، مناطق ویژه اقتصادی – بندری و مناطق آزاد تجاری در زمینه مورد فعالیت.
- ۲- انجام عملیات تخلیه، بارگیری، باربندی، باربری و صفافی کالا.
- ۳- جداسازی بسته های شکسته، دست خورده، آب دیده و همکاری با مسؤولین ذیربط جهت تنظیم صورتمجالس مربوطه.
- ۴- بکارگیری کارکنان مجرب و آموزش دیده به تعداد کافی.
- ۵- رعایت الزامات قوانین کار و تأمین اجتماعی درخصوص کارکنان تحت پوشش و نظارت بر عملکرد آنان.

تبصره: در مناطق آزاد و ویژه رعایت مقررات کارگری منطقه لازم الاجرا می باشد.

- ۶- اعزام کارکنان برای طی دوره های آموزشی مرتبط.
- ۷- استفاده از نرم افزار و سخت افزارهای مناسب جهت تسهیل در انجام وظایف.
- ۸- تجهیز کامل کارکنان عملیاتی به وسایل و تجهیزات ایمنی.
- ۹- ضرورت رعایت انجام وظیفه در کلیه روزهای کاری و ساعات عملیاتی در شبانه روز که توسط بنادر تعیین می شوند.

ماده سوم – مسؤولیت ها؛

- ۱- دوره ی مسؤولیت شرکت از زمان شروع به عملیات تخلیه و یا بارگیری توسط شرکت تا زمان تحویل به اولین شخصی که مجاز به در اختیار گرفتن کالا است، می باشد.

- ۲- شرکت مسؤول جبران هر گونه خسارت وارده در حین انجام عملیات ناشی از عملکرد خود یا عوامل شرکت می باشد مگر اینکه خسارت ، ناشی از عوامل قهریه و یا مربوط به خصوصیات ذاتی کالا ، نقص در بسته بندی و اطلاعات نادرست به شرکت باشد .
- ۳- شرکت در مقابل شخصی که برای عملیات مذکور با وی قرارداد منعقد نموده مسؤول می باشد .
- ۴- شرکت مسؤول اعمال و رفتار کارکنان خود در ارتباط با وظایف محوله می باشد .
- ۵- شرکت مکلف است کارکنان و مسؤولیت خود را بیمه نماید .
- ۶- شرکت مکلف به استفاده از تجهیزات متناسب با نوع کالا می باشد .
- ۷- در صورتی که به تجهیزات، امکانات و تأسیسات بندری و دریایی در اثر عملکرد شرکت خسارتی وارد شود ، شرکت ملزم به جبران خسارت می باشد .

فصل دوم : شرایط و صلاحیت

ماده چهارم – شرایط عمومی مدیرعامل ؛

- ۱- تابعیت ایران
- ۲- حداقل سن ۲۵ سال
- ۳- انجام خدمت نظام وظیفه یا معافیت دائم
- ۴- عدم اشتغال به کار در دستگاه های دولتی و نداشتن سمت مشابه در سایر شرکت ها

ماده پنجم – شرایط حرفه ای مدیرعامل و مدیر شعبه ؛

الف : شرایط مدیرعامل

مدیرعامل باید دارای حداقل مدرک تحصیلی دیپلم و چهار سال سابقه کار مفید اجرایی در زمینه تخلیه و بارگیری و یا امور بندری و دارا بودن معلومات در زمینه های عملیات بندری ، قوانین ومقررات بندری و قوانین و مقررات گمرکی باشد .

ب: شرایط مدیر شعبه

مدیر شعبه باید دارای حداقل مدرک تحصیلی دیپلم و دو سال سابقه کار مفید اجرایی در زمینه تخلیه و بارگیری و یا امور بندری و دارا بودن معلومات در زمینه های عملیات بندری ، قوانین و مقررات بندری و قوانین ومقررات گمرکی باشد .

تبصره ۱: معلومات لحاظ شده برای مدیرعامل و مدیر شعبه از طریق ارائه گواهی معتبر از مراکز علمی حرفه ای و آموزشی داخلی و خارجی مجاز از قبیل مراکز آموزش عالی ، مراکز آموزشی وزارتخانه ها ، مراکز آموزشی دارای مجوز از سازمان و یا طی دوره های کاربردی مورد تأیید سازمان و یا قبولی در آزمون کتبی احراز می گردد .

تبصره ۲: نحوه ارزشیابی گواهینامه مؤسسات آموزشی ، چگونگی برگزاری آزمون کتبی ، عناوین و محتوای دوره های آموزشی مورد نیاز به موجب دستورالعمل سازمان خواهد بود .

ج: نحوه احراز شرایط: به منظور احراز سابقه کار مفید ارائه یکی از مدارک ذیل ضروری است :

۱- تأییدیه یا حکم کارگزینی یا بازنشستگی صادرشده از دستگاه های دولتی یا عمومی که مبین سوابق مرتبط اجرایی در آن دستگاه ها باشد .

۲- روزنامه رسمی کشور مبنی بر عضویت متقاضی به عنوان مدیرعامل شرکت های موضوع این آیین نامه .

۳- تأییدیه سازمان تأمین اجتماعی مبنی بر اینکه متقاضی در شرکت های موضوع این آیین نامه اشتغال داشته و حق بیمه پرداخت نموده است .

۴- تأییدیه سابقه کار در خارج از کشور توسط سازمان های دولتی ، عمومی ، مراکز خصوصی معتبر در آن کشور با گواهی سفارت جمهوری اسلامی ایران .

ماده ششم - تطبیق شرایط و الزامات ؛

۱- مدت اعتبار مجوز صادر شده چهار سال تمام می باشد و تمدید آن منوط به احراز شرایط مندرج در این آیین نامه می باشد

۲- در صورتی که شرکت های موضوع این آیین نامه در مدت چهار سال متوالی هیچ گونه فعالیتی نداشته باشند ، سازمان در زمینه پروانه فعالیت آنها تجدید نظر خواهد نمود .

۳- کلیه شرکت های تخلیه و بارگیری اعم از شرکت هایی که قبل از تصویب این آیین نامه مجوز فعالیت دریافت نموده اند یا شرکت هایی که بعداً مجوز دریافت خواهند نمود ، مکلفند به منظور جبران خسارات احتمالی ناشی از انجام وظایف و فعالیت های خود و کارکنان شان در اسکله، اماکن و محوطه های بندری نسبت به سپردن تضمین به مبلغ پنجاه میلیون ریال اقدام نمایند.

تبصره ۵: در صورتی که بیمه نامه مسؤولیت معتبر ارائه شود نیازی به سپردن تضمین نمی باشد .

۴- دارا بودن دفتر مرکزی کار مناسب با کاربری اداری و داشتن دفتر شعبه در هر یک از بنادر مورد نظر جهت فعالیت .

۵- شرکت های تخلیه و بارگیری موجود که وضعیت آنها با این آیین نامه مطابقت ندارد ، موظفند تا دو سال از تاریخ لازم الاجرا شدن این آیین نامه وضعیت خود را با مفاد آن تطبیق دهند .

۶- به منظور ساماندهی فعالیت شرکت های تخلیه و بارگیری و ترغیب آنها به رعایت هر چه بیشتر استانداردها و توجه به صلاحیت های تخصصی کارکنان و تجهیز امکانات ، سازمان نسبت به طبقه بندی شرکت های موصوف براساس دستورالعمل مربوطه اقدام خواهد نمود . شرکت های تخلیه و بارگیری مکلفند اطلاعات مربوطه را در اختیار سازمان قرار دهند .

۷- کلیه شرکت های تخلیه و بارگیری باید در سربرگ های مکاتباتی خود به فعالیت تخلیه و بارگیری نیز اشاره نمایند .

۸- شرکت های تخلیه و بارگیری موظفند تغییر مدیرعامل ، مدیر شعبه و هر گونه تغییر در نشانی مرکز اصلی ، شعب و تلفن شرکت را به طور کتبی به اطلاع سازمان برسانند .

۹- شرکت های تخلیه و بارگیری موظفند دارندگان امضای مجاز شرکت را به طور کتبی به سازمان معرفی نمایند .

۱۰- تغییر مدیرعامل و مدیر شعبه منوط به احراز شرایط مذکور در این آیین نامه و اعلام به سازمان می باشد .

۱۱- گذراندن دوره های آموزشی توسط مدیرعامل ، مدیر شعبه و کارکنان بر اساس دستورالعمل سازمان .

۱۲- شرکت ها مکلفند تجهیزات و امکانات لازم برای فعالیت در زمینه مجوز صادر شده را بر اساس قراردادهای منعقد با صاحبان کالا و یا خطوط کشتیرانی در زمان مقتضی تهیه و تدارک نمایند .

فصل سوم : نظارت ، نحوه صدور ، تعلیق و لغو مجوز فعالیت

ماده هفتم – نظارت ؛

۱- سازمان به منظور اطمینان از اجرای کامل و موثر مقررات و دستورالعمل های مصوب و انجام مطلوب وظایف و رعایت مفاد این آیین نامه اقدام به نظارت مستمر و منظم از فعالیت شرکت های تخلیه و بارگیری می نماید .

۲- شرکت های تخلیه و بارگیری مکلفند گزارش عملکرد سالانه خود را به همراه مفاسد حساب ارزی - ریالی در ارتباط با سازمان را در پایان هر سال به امور شرکت ها ارائه نمایند .

ماده هشتم - صدور مجوز فعالیت ؛

صدور مجوز فعالیت در زمینه تخلیه و بارگیری منوط به احراز صلاحیت های مذکور در این آیین نامه و ارائه مدارک مثبتی شرکت مبنی بر وجود فعالیت تخلیه و بارگیری در موضوع شرکت می باشد .

تبصره ۱: قبل از اعطاء پروانه فعالیت به منظور رعایت مقررات داخلی و کنوانسیون های بین المللی امنیتی از جمله ISPS-CODE نظر دفتر مرکزی حراست سازمان در مرکز و حراست های تابعه در بنادر در مورد صلاحیت سیاسی ، امنیتی مدیران شرکت های موضوع این آیین نامه استعلام می گردد . در صورتی که ظرف مدت یکماه پاسخی دریافت نشود صلاحیت آنها تأیید شده تلقی می شود .

تبصره ۲: مرجع تشخیص کمی و کیفی کارکنان مجرب ، تجهیزات عملیاتی ، وسایل ایمنی و سایر موارد مربوط به امکانات شرکت های موضوع این آیین نامه ، سازمان خواهد بود .

تبصره ۳: شرکت های موضوع این آیین نامه رأساً نسبت به بازاریابی و عقد قراردادهای مربوطه اقدام می نمایند و سازمان هیچ گونه تعهد و مسؤولیتی در این زمینه ندارد .

ماده نهم - تعلیق و لغو مجوز فعالیت ؛

۱- در صورتی که صلاحیت شرکت های موضوع این آیین نامه به طور کلی یا جزئی زایل گردد و پس از اخطار کتبی سازمان و تعیین مهلت مناسب ، صلاحیت های مزبور احراز نگردد ، تا زمان احراز مجدد صلاحیت ها ، از ارائه خدمات به آنها خودداری خواهد شد .

۲- در صورت عدم رعایت موارد مندرج در این آیین نامه و همچنین ضوابط و مقررات سازمان از طرف شرکت های موضوع این آیین نامه ، سازمان بر حسب مورد و به ترتیب نسبت به تذکر کتبی ، اخطار کتبی و تعلیق فعالیت به مدت ۳ ماه اقدام خواهد نمود .

۳- در صورت تکرار یا تداوم تخلف ، موضوع جهت رسیدگی و اتخاذ تصمیم در مورد چگونگی ادامه فعالیت شرکت مبنی بر تعلیق یا لغو مجوز فعالیت ، مراتب به کمیسیون مرکب از نمایندگان سازمان بنادر و دریانوردی، اتاق بازرگانی صنایع و معادن ایران و انجمن صنفی مربوطه احاله میگردد .
تبصره ۱: تصمیمات کمیسیون با اکثریت آراء معتبر است .

تبصره ۲: تصمیم کمیسیون مانع تعقیب متخلف در مراجع قانونی صلاحیت دار نخواهد بود .

تبصره ۳: محل تشکیل جلسات کمیسیون و دبیرخانه آن برای ارسال دعوت نامه و ابلاغ تصمیمات کمیسیون و پیگیری آن در سازمان خواهد بود .

تبصره ۴: رسیدگی به تخلفات شرکت ها باید با حضور نماینده قانونی شرکت صورت پذیرد و برای انجام این امر دبیرخانه کمیسیون ، وقت تعیین شده را به ذینفع ابلاغ می نماید . عدم حضور ذینفع یا نماینده قانونی آن در زمان مقرر مانع از رسیدگی کمیسیون نخواهد شد .

تبصره ۵: در مواردی که شرکت مزبور از شرکت های تعاونی باشد نماینده اتاق تعاون بجای نماینده اتاق بازرگانی صنایع و معادن ایران در کمیسیون شرکت می نماید .

تبصره ۶: در صورت تعلیق ، لغو و یا قطع خدمات ، شرکت موظف است ظرف مهلت تعیین شده توسط کمیسیون در مورد قراردادهای قبلی تعیین تکلیف نماید .

تبصره ۷: در صورت وصول گزارش و مدارک از ارگان های ذیصلاح یا صدور رأی قطعی در مراجع قضایی نسبت به شرکت های موضوع این آیین نامه مراتب از طرف سازمان به کمیسیون موضوع بند ۳ این ماده ارجاع خواهد شد.

این آیین نامه در اجلاس شماره مورخ شورای عالی سازمان بنادر و دریانوردی تصویب شد .